ЗАЗИМСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА
БРОВАРСЬКОГО РАЙОНУ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Р І Ш Е Н Н Я

Про затвердження «Програми боротьби з амброзією на території Зазимської сільської територіальної громади Броварського району Київської області на 2024-2027 роки»

Відповідно до ст. 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», статті 34, 49 Закону України ”Про карантин рослин”, постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для проведення заходів щодо боротьби з шкідниками та хворобами сільськогосподарських рослин ” від 23.04.2008 року № 398, враховуючи лист Головного управління Держпродспоживслужби в Київській області від 15.06.2024 №10-3.2/5369-24, з метою створення сприятливого і комфортного життєвого простору для населення, впровадження комплексу ефективних заходів направлених на локалізацію та ліквідацію вогнищ карантинного буряну – амброзії полинолистої, що сприятиме покращенню фітосанітарного стану на території Зазимської сільської територіальної громади, враховуючи рекомендацій постійних комісій з питань житлово-комунального господарства, природокористування, екології та благоустрою, з питань соціально-економічного розвитку, бюджету та фінансів, комунальної власності, реалізації державної регуляторної політики, інвестицій та зовнішньоекономічних зв’язків та з питань земельних відносин, агропромислового комплексу, планування території, архітектури та містобудування, Зазимська сільська рада

ВИРІШИЛА:

1.Затвердити «Програму боротьби з амброзією на території Зазимської сільської територіальної громади Броварського району Київської області на 2024-2027 роки», (додається).

2. Управлінню фінансів Зазимської сільської ради під час формування змін до бюджету громади на 2024 рік за поданням головного розпорядника бюджетних коштів, передбачати видатки на реалізацію заходів Програми, виходячи з реальних можливостей бюджету та його пріоритетів.

3. Контроль за виконанням рішення покласти на постійні комісії з питань житлово-комунального господарства, природокористування, екології та благоустрою, з питань соціально-економічного розвитку, бюджету та фінансів, комунальної власності, реалізації державної регуляторної політики, інвестицій та зовнішньоекономічних зв’язків та з питань земельних відносин, агропромислового комплексу, планування території, архітектури та містобудування.

Сільський голова **Віталій КРУПЕНКО**

с. Зазим’я
від 31 липня 2024 року

№ 4536-83-позачергової-VIII

Додаток 1
до рішення 83 позачергової сесії
Зазимської сільської радиVIII скликання
від 31.07.2024р. № 4536

Програма
боротьби з амброзією полинолистою на території Зазимської сільської територіальної громади Броварського району Київської області на 2024-2027 роки

с. Зазим’я
2024р.

Паспорт
«Програми боротьби з амброзією полинолистою
на території Зазимської сільської територіальної громади
Броварського району Київської області
на 2024-2027 роки»

1	Ініціатор розроблення програми:	Головне управління Держпродспоживслужби в Київській області
2	Дата, номер і назва розпорядчого документу органу виконавчої влади про розроблення програми	Закон України «Про карантин рослин» ст.49; постанова Кабінету Міністрів України « Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для проведення заходів щодо боротьби з шкідниками та хворобами сільськогосподарських рослин» від 23.04.2008 року № 398.
3	Розробник програми	Зазимська сільська рада Броварського району Київської області
4	Відповідальний виконавець програми	Зазимська сільська рада Броварського району Київської області
5	Учасники програми	Зазимська сільська рада Броварського району Київської області, КП «Добробут», сільськогосподарські підприємства
6	Терміни реалізації програми	2024-2027 роки
7	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні Програми	Бюджет Зазимської сільської територіальної громади
8	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, всього	В межах затверджених бюджетних призначень на поточний бюджетний рік
8.1.1	в тому числі: коштів державного бюджету	0,00 грн
8.1.2	коштів обласного бюджету	0,00 грн
8.1.3	коштів місцевого бюджету	100 000,00 грн
8.1.4	Інші джерела	0,00 грн
9	Основні джерела фінансування програми	Бюджет Зазимської сільської територіальної громади

І. Загальна характеристика

«Програма боротьби з амброзією полинолистою на території Зазимської сільської територіальної громади Броварського району Київської області на 2024-2027 роки» (далі - Програма) розроблена на виконання статті 34, 49 Закону України ”Про карантин рослин”, постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для проведення заходів щодо боротьби з шкідниками та хворобами сільськогосподарських рослин ” від 23.04.2008 року № 398.

Очікуваним результатом Програми являється протидія розвитку процесів деградації земель та погіршення якості угідь, а також збереження територій у природному чи близькому до природного стані.

Ініціатором розроблення Програми являється Головне управління Держпродспоживслужби у Київській області.

Програмою передбачається здійснення комплексу заходів, направлених на локалізацію та ліквідацію вогнищ небезпечного карантинного бур’яну – амброзії полинолистої.

Серед великої кількості бур’янів амброзія полинолиста приносить особливо великі втрати в сільському господарстві, при цьому являючись злісним карантинним бур’яном. Рослини амброзії виробляють величезну кількість пилку та насіння. Квітковий пилок є дуже небезпечним і шкідливим для людини і при вдиханні з повітрям викликає алергійне захворювання – амброзійний поліноз. Хвороба протікає у вигляді різко вираженого алергійного риніту, кон’юнктивіту, бронхіальної астми, мігрені, кропивниці та супроводжується значним знесиленням організму. Лікування алергії, спричиненої пилком амброзії, тривале й важке.

Негативний вплив на довкілля значно посилюється при її проникненні на необроблювані землі з порушеним трав’янистим покривом. За відсутності, у більшості випадків, у складі рослинності таких земель конкурентоздатних щодо амброзії рослин, виникають найкращі умови росту і розвитку карантинного бур’яну, кількість сходів якого може дорівнювати декількох тисяч на квадратному метрі, рослини спроможні накопичувати за вегетаційний період до 10 тонн/га фітомаси.

Не своєчасність вжиття заходів з локалізації вогнищ амброзії полинолистої приводить до поступового розширення площ цього бур’яну. На території Київської області діє карантинний режим по амброзії полинолистої відповідно до Розпорядження Київської обласної державної адміністрації від 01.12.2008 № 1547. При цьому спостерігається небезпечна тенденція до швидкого розширення вогнищ амброзії полинолистої.

ІІ. Проблеми, на розв'язання яких спрямована Програма

Амброзія полинолиста набуває дедалі ширшого розповсюдження на території Зазимської сільської територіальної громади, зокрема на сільськогосподарських угіддях в зв’язку з погіршенням культури землеробства, а саме:

- ✓ недотримання вимог агротехніки під час обробітку ґрунту;
- ✓ недотримання сівозміни, строків сівби і збирання сільськогосподарських культур;

- ✓ невжиття землевласниками та землекористувачами належного комплексу заходів боротьби з бур'янами;
- ✓ відсутністю цільової державної програми боротьби з амброзією полинолистою.

Амброзія полинолиста – небезпечний для людини і довкілля бур'ян, який має карантинне значення в Україні, засмічує подвір'я та вулиці, присадибні ділянки, сади, парки, пустирі, узбіччя доріг, залізничні насипи, береги річок та ставків, полезахисні смуги. На полях засмічує практично усі сільськогосподарські культури і угіддя в тому числі: просапні – соняшник, кукурудзу, сою; багаторічні та однорічні кормові трави, озимі та ярі зернові, технічні, луки та пасовища, а також велику кількість необроблюваних земель. Розвиваючи велику надземну вегетативну масу, амброзія полинолиста здатна в польових умовах витіснити і пригнічувати як культурні рослини, так і бур'яни. В результаті надмірного висушування й виснаження ґрунтів урожай сільськогосподарських культур значно знижується, а при великому забур'яненні культурні рослини гинуть. Для утворення однієї тонни сухої речовини амброзія полинолиста виносить з ґрунту 15,5 кг азоту і 1,5 кг фосфору, а також ґрунт втрачає близько 950 тонн води. В результаті високої забур'яненості карантинним бур'яном та внаслідок надмірного висушування й виснаження ґрунту урожай сільськогосподарських культур знищується практично на 100%, врожай з таких полів навіть не збирають, при середній забур'яненості (10 рослин/м. кв.) урожай сільськогосподарських культур знижується відповідно: соняшнику – на 40%, кукурудзи – до 35%. Забур'янення сільськогосподарських угідь амброзією полинолистою призводить до значних економічних витрат на вирощування сільськогосподарських культур.

Згідно з попередніми розрахунками загальна сума збитків у посівах соняшнику та кукурудзи від засмічення їх амброзією становить по Україні близько 1700 млн. гривень в рік.

Протягом останніх років відмічено тенденцію до покращення культури землеробства землевласниками та землекористувачами, але через вищевказані чинники вогнища амброзії полинолистої мають властивість поширюватись навіть при здійснені заходів боротьби з карантинними бур'янами. Для повного знищення амброзії полинолистої необхідно застосування одночасно та систематично протягом мінімум 5 років комплексу агротехнічних, механічних, хімічних заходів та соціальних заходів, направлених на усвідомлення кожного громадянина масштабів шкодочинності амброзії полинолистої. Затвердження програми та виділення коштів для проведення боротьби з амброзією полинолистою за рахунок коштів місцевого бюджету та коштів сільськогосподарських підприємств дасть змогу вирішити дану проблему.

ІІІ. Мета Програми:

Мета Програми полягає у проведенні комплексу заходів із локалізації та ліквідації вогнищ карантинного бур'яну – амброзії полинолистої на території Зазимської сільської територіальної громади, зменшенні кількості випадків захворювань на алергію серед населення, пов'язаних із цвітінням амброзії, підвищенні ефективності виробництва сільськогосподарської продукції, посиленні уваги широких верств населення та громадськості до існуючої

проблеми шляхом популяризації знань та роз'яснень щодо шкідливості бур'яну-алергену, приведенні в належний фітосанітарний, екологічний та естетичний стан території області, забезпеченні контролю за виконанням та проведенням заходів проти карантинного бур'яну підприємствами, установами, організаціями незалежно від форм власності, посадовими особами та громадянами.

IV. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, строки та етапи виконання Програми

З метою забезпечення збалансованих та комплексних заходів боротьби з амброзією полинолистою в найближчі роки пріоритетне значення буде надаватись: механічним, агротехнічним, та хімічним методам боротьби, що застосовуватимуться одночасно.

У населених пунктах:

- створенню штучних фітоценозів з багаторічних трав у вогнищах амброзії полинолистої. Цей варіант фітоценотичного контролю заснований на здатності багаторічних трав пригнічувати рослини амброзії і зменшувати її чисельність;
- систематичному скошуванню рослин амброзії полинолистої з початку вегетації (квітень – травень) до цвітіння (кінець липня – початок серпня); вириванню рослин амброзії з корінням та їх знищенню шляхом спалювання у спеціально призначених місцях або подрібнення з наступним захороненням решток у санітарних ямах;
- знищенню рослин амброзії на засмічених присадибних ділянках агротехнічним методом (перекопування або приорювання ґрунту з подрібненням рослинних решток) та (при можливості) з наступним висівом на цих ділянках багаторічних низькорослих або газонних трав .

На узбіччях доріг (автошляхів та залізничних колій), лісосмуг, землях загального призначення:

- застосуванню для обприскування гербіцидів відповідно до Переліку пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні (зі змінами та доповненнями) ;
- підсіву багаторічних низькорослих або газонних трав;
- систематичному скошуванню рослин амброзії полинолистої з початку вегетації (квітень – травень) до цвітіння (кінець липня – початок серпня).

У полях сівозміни (після збирання попередника або в осінньо - весняний період):

- дотриманню технології обробітку ґрунту, що включає своєчасний передпосівний його обробіток, оптимальні строки сівби, догляд за посівами, збирання тощо;
- застосуванню для обприскування гербіцидів відповідно до Переліку пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні;
- дотриманню сівозміни, обов'язковому висіву просапних культур та багаторічних трав, що повинні чергуватися, по можливості не висівання протягом 3-х років на враженому полі соняшника, кукурудзи тощо;

передпосівному внесенню у ґрунт гербіцидів та проведенню дворазового лущення рослинних решток.

У промислових садах, розсадниках:

– дотриманню технології обробітку ґрунту.

У залишених полях, що повністю заростають:

– обробці полів гербіцидами суцільної дії; скошуванню рослин амброзії полинолистої до цвітіння;

– проведенню дворазового лущення або дискування (вздовж і поперек поля) та культивації; посіву багаторічних трав або просапних культур.

Виконання Програми у трирічний термін в один етап передбачає знищення карантинного бур`яну близько 75% від всієї площі зараження.

V. Завдання Програми та результативні показники

<u>Основними завданнями програми є:</u>

– привернути увагу населення та громадськості до проблеми, пов’язаної із засміченням земель карантинним бур’яном;

– провести заходи локалізації амброзії полинолистої та ліквідації її у населених пунктах;

– знищити вогнища карантинного бур’яну в полях сівозміни силами товаровиробників;

провести:

– хімічні, агротехнічні, механічними та інші заходи, що повинні застосовуватися одночасно;

– ревізію необроблюваних земель сільськогосподарського призначення (землі, призначені для ведення особистого селянського господарства, садівництва, городництва) та земель несільськогосподарського призначення (землі тимчасової консервації, житлової та громадської забудови, рекреаційного призначення та інші);

– ліквідацію бур’яну на узбіччях доріг (автошляхів і залізниць) та на залишених полях, що повністю заростають;

– приділити особливу увагу ознайомленню з карантинним бур’яном у навчальних закладах та громадських місцях населених пунктів.

Результативними показниками Програми являються насамперед зменшення вогнищ амброзії полинолистої на території Зазимської сільської територіальної громади до 75%:

– покращення культури землеробства шляхом раціонального використання земель;

– запобігання зниженню природної родючості та екології сільськогосподарських земель;

– підвищення ефективності виробництва сільськогосподарської продукції та прибутковість сільськогосподарських підприємств;

– підвищення урожайності сільськогосподарських культур та якості за рахунок зниження засмічення полів амброзією полинолистої, яка є серйозним

– конкурентом за вологу, світло та поживні речовини;

– зменшення кількості алергічних захворювань у населення області, завдяки чому підвищиться працездатність людей вразливих на алергію та зменшяться витрати коштів на лікарняні.

VI. Фінансове забезпечення виконання Програми

Фінансування карантинних (фітосанітарних) заходів Програми здійснюється за рахунок коштів місцевого бюджету, за кошти фонду охорони навколишнього природного середовища Зазимської сільської територіальної громади та коштів осіб та інших не заборонених законами України джерел.

Виконання Програми на полях, що залишені у зв`язку з неможливістю власників їх обробляти, здійснюється за рахунок коштів державного бюджету.

На інших землях та земельних ділянках виконання Програми та проведення карантинних (фітосанітарних) заходів здійснюється за рахунок коштів місцевого бюджету, та за рахунок землевласників та землекористувачів, які мають право на відшкодування завданих їм збитків відповідно до закону та у порядку і розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України, у разі, якщо їх майно використовувалося з метою ліквідації карантинного організму.

VII. Очікувані результати виконання Програми

Реалізація Програми дасть можливість на кінець 2027 року:

- зменшити площі зараження амброзією полинолистою на 75 %;
- забезпечити раціональне використання земель;
- зберегти природну родючість ґрунтів та поліпшити екологію навколишнього природного середовища;
- підвищити ефективність виробництва сільськогосподарської продукції на 20%;
- очистити населені пункти від бур’янів, їх насіннєвих та вегетативних зачатків на 70 %.
- створити штучні фітоценози із багаторічних трав у вогнищах амброзії полинолистої, що зменшить вплив амброзії на людину як алергену та поліпшить естетичний стан населених пунктів Зазимської сільської територіальної громади.

VIII. Система управління та контролю за ходом виконання Програми

Контроль за виконанням рішення покласти на постійні комісії з питань житлово-комунального господарства, природокористування, екології та благоустрою, з питань соціально-економічного розвитку, бюджету та фінансів, комунальної власності, реалізації державної регуляторної політики, інвестицій та зовнішньоекономічних зв’язків та з питань земельних відносин, агропромислового комплексу, планування території, архітектури та містобудування.

Секретар **Олег БОНДАРЕНКО**

Додаток 2
до рішення 83 позачергової сесії
Зазимської сільської ради VIII скликання
від 31.07.2024р. № 4536

Напрями діяльності і заходи «Програми боротьби з амброзією полинолистою на території Зазимської сільської територіальної громади Броварського району Київської області на 2024-2027 роки»

Назва напряму діяльності (пріоритетні завдання)	Зміст заходів Програми з виконання завдання	Відповідальні за виконання	Строки виконання	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування за роками виконання, тис. грн					Очікуваний результат виконання заходу, у тому числі за роками виконання
					2024	2025	2026	2027	Усього	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1. Організація ліквідації амброзії полинолистої	1.1 Придбання хімічних препаратів для знищення амброзії полинолистої	Зазимська сільська рада, КП «Добробут», сільськогосподарські підприємства	Червень серпень	Загальний обсяг, у тому числі:	100	100	100	100	400	Стимулювання місцевих громад до проведення заходів боротьби з амброзією полинолистою
				Державний бюджет						
				Обласний бюджет						
				Місцевий бюджет	100	100	100	100	400	
				Інші джерела						
	1.2. Обприскування земель сільськогосподарського призначення, засмічених амброзією, гербіцидами відповідно до Переліку пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні	Зазимська сільська рада, КП «Добробут», сільськогосподарські підприємства	липень серпень	Загальний обсяг, у тому числі:						Зменшення запасу насіння амброзії полинолистої у ґрунті
				Державний бюджет						
				Обласний бюджет						
				Місцевий бюджет						
				Інші джерела						
	1.3. Застосування механічних та агротехнічних методів боротьби з амброзією полинолистою	Зазимська сільська рада, КП «Добробут», сільськогосподарські підприємства	липень серпень	Загальний обсяг, у тому числі:						
				Державний бюджет						
				Обласний бюджет						
				Місцевий бюджет						
				Інші джерела						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

2. Поліпшення фітосанітарного, екологічного та естетичного стану населених пунктів області	2.1. Створення штучних фітоценозів методом висіву газонних трав у населених пунктах області	Зазимська сільська рада, КП «Добробут», сільського-подарські підприє-мства	липень серпень	Загальний обсяг, у тому числі:						Зменшення впливу амброзії полинолистої на людину як алергенна та поліпшення естетичного стану населених пунктів області
				Державний бюджет						
				Обласний бюджет						
				Місцевий бюджет						
				Інші джерела						

3. Пропаганда знань щодо карантину рослин серед населення	3.1. Виступи по радіо та телебаченню, публікація в інших ЗМІ статей на вказану тематику	Головне управління Держпрод-спожив-служби в Київській області,	липень - серпень	Загальний обсяг джерел	Фінансування не передбачено					Попередження подальшого розповсюджу-ння амброзії на землях області, зменшення кількості засмічених амброзією площ, зменшення шкідливої дії амброзії на довкілля та здоров'я людей, координація зусиль землевласників, землекористува чів, населення, органів влади, державних і недержавних органів, залучення осіб до заходів знищення амброзії полинолистої
	3.2. Підготовка та розповсюдження плакатів і листівок	Головне управління Держпрод-споживс-лужби в Київській області	липень серпень	Загальний обсяг джерел	Фінансування не передбачено					
	3.3. Проведення семінарів із сільгоспвироб никами	Зазимська сільська рада Головне управління Держпро-дспоживслужби в Київській області	липень серпень	Загальний обсяг джерел	Фінансування не передбачено					
Усього за Програмою				Загальний обсяг, у тому числі:	100	100	100	100	400	
				Державний бюджет						
				Обласний бюджет						
				Місцевий бюджет	100	100	100	100	400	
				Інші джерела						

Секретар **Олег БОНДАРЕНКО**